

Samenvatting

Vliegen is een algemene vorm van reizen geworden. Dit blijkt uit de enquêtes die het KiM heeft laten uitvoeren in Nederland, België en de aan Nederland grenzende Duitse regio's. Slechts 8% van de respondenten heeft nooit gevlogen en slechts 5% denkt nooit te zullen vliegen. De belangrijkste redenen om niet te vliegen zijn vliegangst en kosten. Jongeren vliegen vaker dan ouderen, al neemt de vlieggeneigdheid pas boven de 75 jaar flink af. Vrouwen vliegen even vaak als mannen, behalve als het gaat om zakelijke vluchten. De groep met het hoogste opleidingsniveau (en inkomen) vliegt het vaakst.

In Nederland heeft vrijwel iedereen ooit gevlogen vanaf Schiphol (94%). Eindhoven en Rotterdam The Hague Airport volgen met 28% en 25%. Daarna komen drie buitenlandse luchthavens: Düsseldorf (17%), Brussel (16%) en Weeze (12%). Deze buitenlandse luchthavens worden met name gebruikt door inwoners van Zuid- en Oost-Nederland, wat aangeeft dat reisafstand een belangrijke rol speelt bij de luchthavenkeuze. Van de respondenten in België heeft 22% Schiphol ooit gebruikt als vertrekluchthaven. Eindhoven Airport en Maastricht Aachen Airport worden gebruikt vanuit de nabijgelegen Belgische/Vlaamse provincies. Duitsers vliegen weinig vanaf luchthavens in Nederland en België; alleen van Schiphol maken zij enigszins gebruik. En alleen inwoners uit de regio Aachen gebruiken Maastricht Aachen Airport als vertrekluchthaven.

Uit de enquêtes blijkt verder dat de luchthavenkeuze samenhangt met de prijs, het vluchtaanbod en de afstand/reistijd naar de luchthaven. Dit stemt overeen met de bevindingen in de literatuur. De enquêtes van het KiM brengen echter twee factoren aan het licht die tot nu toe niet in de literatuur naar voren zijn gekomen: het effect van landsgrenzen en het effect van taalverschillen. Zowel Nederlanders als Belgen maken gebruik van luchthavens in de buurlanden, maar minder vaak dan op grond van alleen nabijheid kan worden verwacht. De grens werkt het sterkst als belemmering bij groepen met een laag opleidingsniveau. In België bleek ook dat taalverschillen effect hebben op de luchthavenkeuze.